

6D030100 «Құқықтану» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік сатып алу саласын реттейтін заңнамасын жетілдіру және құқық қолдану тәжірибесінің өзекті мәселелері» тақырыбындағы Меруерт Асқарқызы Амированың диссертациясына ресми рецензент әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің заң факультетінің азаматтық құқық және азаматтық іс жүргізу, еңбек құқығы кафедрасының аға оқытушысы, заң ғылымдарының кандидаты Ермухаметова Саулегул Раимовнаның жазбаша пікірі

р/н №	Өлшемшарттар	Өлшемшарттарға сәйкестігі (жауап нұсқаларының бірін сызу)	Ресми рецензенттің ұстанымына негіздеме (ескертуді курсивпен көрсету)
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымды дамытудың басым бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі: Диссертация талданған жаңа тенденциялар БҰҰ-ның 2030 жылға дейінгі Тұрақты даму мақсаттарына және Қазақстан Республикасының Тұрақты даму мақсаттарына, Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдамасына, Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының 2022 – 2026 жылдарға арналған тұжырымдамасына сәйкес келеді.	Диссертация аталған тұжырымдамалардағы басым бағыттардың бір бөлігін қамтиды. Заңнаманы жетілдіру мақсатында мемлекеттік сатып алуды нормативтік және жергілікті реттеудің тәжірибеге бағдарланған ұсынымдарын береді.
2.	Ғылым үшін маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады, ал оның маңыздылығы ашылған.	Диссертациялық жұмыс азаматтық құқық ғылымының дамуына елеулі үлес қосады, Қазақстанда мемлекеттік сатып алуды құқықтық реттеу саласындағы ғылыми білімнің өсуіне ықпал етеді, сондай-ақ Қазақстанда мемлекеттік сатып алуды жүзеге асырудың құқықтық және әлеуметтік мәселелерін шешуге бағытталған. Диссертацияда қарастырылған мәселелердің маңыздылығы әр түрлі жағынан ашылған: құқықтық, саяси, әлеуметтік. Зерттеу тақырыбының ғылым үшін маңыздылығын көрсететін шетелдік тәжірибе де кеңінен қарастырылды. Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру үшін тетіктер құру қажеттілігін

			көрсететін Қазақстандағы жағдайды талдау арқылы осы бағыттың маңыздылығы туралы дәлелдер келтірілген.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары;	Диссертациялық жұмыс өзіндік зерттеу болып табылады, ол өзіндік ерекшеліктің жоғары пайызымен, сондай-ақ авторлық ізденістер мен нәтижелермен расталады.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) негізделген;	Диссертация тақырыбының өзектілігі Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру саласындағы мәселелерді, қойылған міндеттерді айқындаумен, осы саладағы қолда бар зерттеулерге шолу жасаумен және мемлекеттік сатып алуды реттеудің құқықтық тетіктерін әзірлеу қажеттілігімен негізделген. Жұмыста мемлекеттік сатып алуды құқықтық реттеу тетіктерінің жеткіліксіз пысықталуы және Тұрақты мемлекеттік сатып алуды енгізу қажеттілігі атап өтіледі. Бұл сонымен қатар зерттелетін тақырыптың өзектілігін негіздейді.
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды: 1) айқындайды;	Диссертацияның мазмұны диссертацияның тақырыбын толық көрсетеді, диссертацияның әр тарауы зерттеулердің дәйекті жүйесі мен байланысты тұжырымдар арқылы мемлекеттік сатып алуды құқықтық реттеу тақырыбын ашады.
		4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) сәйкес келеді;	Диссертациялық зерттеудің мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді. Қойылған мақсаттарға жету диссертацияның мазмұнын құру жүзеге асырылатын дәйекті міндеттерді орындау арқылы анықталады.
		4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен ережелері логикалық байланысқан: 1) толық байланысқан;	Құрылымдық жағынан диссертация логикалық тұрғыдан дәйекті, аяқталған ғылыми жұмыс болып табылады. Бөлімдер мен тараулар логикалық жағынан өзара байланысты.

		<p>4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:</p> <p>1) сыни талдау бар;</p>	<p>Диссертация жазу барысында автор шет елдердің мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасының жекелеген аспектілеріндегі ұқсастықтар мен айырмашылықтарды анықтау үшін салыстырмалы құқықтық әдісті қолданды. Сонымен қатар, автор диссертацияда анықталған міндеттер мен мәселелерді шешудің авторлық көзқарасын ұсына отырып, оң және теріс жақтарын анықтау арқылы зерттелетін дереккөздерге сыни көзқараспен талдау жасаған.</p>
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	<p>5.1 Ғылыми нәтижелер мен ережелер жаңа ма?</p> <p>1) толығымен жаңа;</p>	<p>Алынған нәтижелердің жаңалығы Қазақстан Республикасында мемлекеттік сатып алуды реттеу саласындағы заңнаманың жетілмегенімен расталады. Автор қорғауға шығарған ұсыныстар Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алуларын құқықтық реттеуді жетілдіру ұсыныстарына негізделген.</p>
		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа ма?</p> <p>1) толығымен жаңа;</p>	<p>Диссертацияның қорытындылары жүргізілген зерттеудің қорытынды нәтижелері болып табылады. Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру саласындағы қолда бар зерттеулер мен ізденістерді зерделеуге және сыни талдауға негізделген. Осылайша, жоғары дәрежедегі түпнұсқалылығымен ерекшеленетін қорытындылар жасалған. Мәселен, Мемлекеттік сатып алуды авторлық анықтау, Тұрақты мемлекеттік сатып алу қағидаттарын енгізу, мемлекеттік сатып алу процесінде конкурста қатысушыларға шағымдану тетігі қызығушылық тудырады.</p>
		<p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?</p> <p>1) толығымен жаңа;</p>	<p>Жоғары практикалық әлеуеті бар жұмыстың артықшылығы Тұрақты мемлекеттік сатып алуды енгізу бойынша базалық ұсынымдар болып табылады. Бұрын мұндай ұсыныстар ұсынылмаған, сонымен қатар, осы ұсыныстарды қолдану заң</p>

			шығарушыны Тұрақты мемлекеттік сатып алуды дамытуға ғана емес, сонымен бірге оның артықшылықтарын да көрсетеді.
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық негізгі қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген (qualitative research (куоолитатив ресеч) және өнер және гуманитарлық ғылымдар бойынша даярлық бағыттары үшін).	Диссертациялық зерттеуде жасалған тұжырымдар ғылыми дәлелденген және ғылыми тұрғыдан маңызды дәлелдерге негізделген.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі ережелер	<p>Әрбір ереже бойынша келесі сұрақтарға жеке жауап беру қажет:</p> <p>7.1 Ереже дәлелденді ме?</p> <p>1) дәлелденді;</p> <p>2) шамамен дәлелденді;</p> <p>3) шамамен дәлелденбеді;</p> <p>4) дәлелденбеді;</p> <p>5) бұл тұжырымда ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес.</p> <p>7.2 Тривиалды ма?</p> <p>1) ия;</p> <p>2) жоқ;</p> <p>3) бұл тұжырымда ереженің тривиалды екенін тексеру мүмкін емес.</p> <p>7.3 Жаңа ма?</p> <p>1) ия;</p> <p>2) жоқ;</p> <p>3) бұл тұжырымда ереженің жаңашылдығын тексеру мүмкін емес.</p> <p>7.4 Қолдану деңгейі:</p> <p>1) тар;</p> <p>2) орташа;</p> <p>3) кең</p> <p>4) бұл тұжырымда ереженің қолдану деңгейін тексеру мүмкін емес.</p> <p>7.5 Мақалада дәлелденген бе?</p> <p>1) ия;</p> <p>2) жоқ</p> <p>3) бұл тұжырымда мақаладағы</p> <p>4) ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес.</p>	<p>Диссертациялық зерттеу аясында автор қорғауға 4 (төрт) ереже шығарды.</p> <p>1-ҰСЫНЫС:</p> <p>1) дәлелденген</p> <p>2) тривиальды емес</p> <p>3) жаңа болып табылады</p> <p>4) қолданудың деңгейі кең</p> <p>5) осы ереже бойынша жеке жарияланымдар жоқ</p> <p>2-ҰСЫНЫС:</p> <p>1) дәлелденген</p> <p>2) тривиальды емес</p> <p>3) жаңа болып табылады</p> <p>4) қолданудың деңгейі кең</p> <p>5) кейбір зерттеулер докторанттың ғылыми еңбектерінде жарияланған</p> <p>3-ҰСЫНЫС:</p> <p>1) дәлелденген</p> <p>2) тривиальды емес</p> <p>3) жаңа болып табылады</p> <p>4) қолданудың деңгейі кең</p> <p>5) кейбір зерттеулер докторанттың ғылыми еңбектерінде жарияланған</p> <p>4-ҰСЫНЫС:</p> <p>1) дәлелденген</p> <p>2) тривиальды емес</p> <p>3) жаңа болып табылады</p> <p>4) қолданудың деңгейі кең</p> <p>5) кейбір зерттеулер докторанттың ғылыми еңбектерінде жарияланған</p>

8. Дәйектілік қағидаты. Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	8.1 Әдіснаманы таңдау – негізделген немесе әдіснама нақты жазылған: 1) ия;	Диссертациялық жұмыстың артықшылығы зерттеу үшін таңдалған әдістердің әртүрлілігі, орындылығы болып табылады.. Барлық қолданылған әдістер жеткілікті түрде толық сипатталған. Қолданылған тәсілдер, олардың зерттеу үшін маңыздылығы егжей-тегжейлі көрсетілген, автор қолданған әдістеде пәнаралық қолданылады.
	8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) ия;	Нәтижелер ғылыми зерттеулердің дәстүрлі әдістерін пайдалана отырып алынды, бұл кемшілік болып табылмайды. Деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістерін жүзеге асыру үшін дәстүрлі түрде және компьютерлік технологиялар қолданылды.
	8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді): 1) ия;	Еліміздің жоғары оқу орындарында құқықтық дайындықты зерделеу қажеттілігі туралы тұжырымдар шеңберінде өзара байланыс пен заңдылықтар дәлелденіп, эксперименттік зерттеумен расталды.
	8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған.	Диссертацияны дайындау кезінде ізденуші ғылыми әдебиеттің өзекті және сенімді көздерін пайдаланды. Автор теориялық дайындықты меңгерген, ғалымдардың негізгі ғылыми көзқарастарын пайдаланады.
	8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті.	Рецензияланатын диссертациялық жұмыс ғылыми әдебиетті жүйелі түрде мұқият шолуға негізделген. Бұл ретте автор іздестіру жүйелерінің кең спектрін пайдалана отырып, мемлекеттік сатып алуды реттеу саласындағы ғылыми әдебиетті жүйелеу бойынша авторлық қорытындыларды келтірді.. Көздердің жеткіліктілігі

			пайдаланылған әдебиеттердің саны мен сапасымен де расталады.
9	Практикалық құндылық қағидаты	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы: 1) бар;	Диссертациялық зерттеудің жоғары теориялық мәні бар, өйткені ол Қазақстан Республикасында мемлекеттік сатып алуды құқықтық реттеу саласындағы ғылыми білімнің өсуіне ықпал етеді. Жұмыс отандық және шетелдік зерттеушілер үшін мемлекеттік сатып алуды құқықтық реттеу саласындағы реттеуші тәжірибені зерделеу үшін теориялық негіз бола алады.
		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) ия;	Алынған нәтижелерді тәжірибеде қолданудың ықтималдығы жоғары, ұсынымдардың тәжірибелік бағыттылығы бар, олар мемлекеттік сатып алуды құқықтық реттеу үшін жақсы негіз бола алады.
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа ма? 1) ішінара жаңа (75% жаңа);	Тәжірибеге арналған ұсыныстар олардың шетелдік тәжірибеде негізделген. Диссертацияның авторы халықаралық тәжірибелерді, шетелдік заңнамалар мен Қазақстандағы ағымдағы құқықтық базаны салыстыра отырып, құқықтық реттеу тетіктерін жетілдіруге бағытталған жаңа ұсыныстар енгізген.
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары;	Диссертациядағы академиялық жазудың сапасы жоғары, автор өз ойын дәйекті, дәлелді түрде жеткізеді, жалпы қабылданған терминологияны ұстану бар, жұмыстың мазмұны жүйелі, мәтінді ұсыну негізді және дәйекті. Автор жұмыста алға қойған мақсаттарға қол жеткізген, зерттеу міндеттері шешілген, қорытындылар дәлелді және түсінікті. Мәтіннің күрделілігі және оны ұсыну стилі автор тұжырымдаған зерттеу міндеттерінің деңгейіне сәйкес келеді.

Ескертулер мен ұсыныстар:

Қорғау барысында авторға мемлекеттік сатып алу саласындағы заңнаманың тұрақсыздығы жөнінде өз пікірін білдіру және институционалдық, экономикалық факторларды қоса алғанда, мемлекеттік сатып алу саласындағы заңнаманың жиі өзгеруінің себептеріне неғұрлым терең талдау жүргізу ұсынылады.

Аталған ескертулер ұсынымдық сипатқа ие және тұтастай алғанда Меруерт Асқарқызы Амированың жоғары ғылыми-теориялық деңгейде орындалған диссертациялық жұмысының мазмұны мен бағасына әсер етпейді.

Жоғарыда келтірілген ескертулер диссертациялық зерттеудің құндылығын төмендетпейді және ұсынымдық сипатта болады.

Қорытынды:

Меруерт Асқарқызы Амированың «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік сатып алу саласын реттейтін заңнамасын жетілдіру және құқық қолдану тәжірибесінің өзекті мәселелері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің «Дәрежелерді беру қағидаларының» талаптарына сәйкес келеді және автор 6D030100 «Құқықтану» мамандығы бойынша Философия докторы (PhD) дәрежесін беру үшін ғылым және жоғары білім саласында сапаны қамтамасыз ету комитетіне өтінішхат ұсынылады.

Рецензент:

заң ғылымдарының кандидаты

эл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің

Азаматтық құқық және азаматтық іс жүргізу,
еңбек құқығы кафедрасының аға оқытушысы



С.Р. Ермухаметова

Қолын растаймын
Подпись заверяю

[Handwritten signature] *Медведев С.С.*